

หัวข้อข่าวหนังสือพิมพ์รายวันบางส่วน

- รวบพ่อข่มขืนลูกในไส้ ๓ คน-๑๘ ยัน ๘ ขวบ - ข่าวสด ๒๓ มี.ค. ๕๑
- หนุ่มเครียดปัญหาความรักดิ่งตึกดับ - กรุงเทพธุรกิจ ๒๒ มี.ค. ๕๑
- พบประวัติคลั่งเผาตัว ประสาทกำเริบทุกวันพระ - เดลินิวส์ ๒๒ มี.ค. ๕๑
- คลั่งการเมือง บุกเผาตัว ที่หน้ารัฐสภา - ไทยรัฐ ๒๒ มี.ค. ๕๑
- อจ.สาวม.เอแบค ดิ่งตึกดับ แพนติดตาราดัง - ไทยรัฐ ๒๒ มี.ค. ๕๑
- หึงจนคลั่งจับเมียลูกมีดจี้โหด! ดร.บุกช่วย - ข่าวสด ๑๙ มี.ค. ๕๑
- พ่อแม่อัลไซเมอร์ลูกมีสิทธิ์ป่วยตาม - ข่าวสด ๑๘ มี.ค. ๕๑
- พบผู้ป่วยโรคประสาท ๑๐ ใน ๑๐๐ คน - ไทยรัฐ ๑๕ มี.ค. ๕๑
- เครียดตกงาน-เมียหนี พ่อจับลูกสาวมัดติดดอก โดดแท็งก์น้ำดับ
อนาถ - ไทยรัฐ ๑๔ มี.ค. ๕๑
- พ่อค้าคลั่งฆ่าพ่อค้า แล้วยิงตัว ลั่นเป็นผีเผ็ดตลาด - แนวหน้า ๘ มี.ค. ๕๑
- ตะลึงแม่วิปริตขังลูกกับสัตว์ปีก เด็กพูดไม่ได้ใช้ภาษานกสื่อความ -
ผู้จัดการออนไลน์ ๕ มี.ค. ๕๑
- จับกัลบกคลั่งเมากระทมม ฆ่าตัดคอเมียขาดสุดสยอง - ไทยรัฐ ๔ มี.ค. ๕๑
- วิจัยกลุ่มหญิงโสด-อยู่กินไม่แต่งงาน สถิติฆ่าตัวเพิ่ม-เสี่ยงภาวะ
ซึมเศร้า - ข่าวสด ๔ มี.ค. ๕๑
- รวบหนุ่มโรคจิตฆ่าเปลือย-ยัดขวดโค้ก - คม-ชัด-ลึก ๑ มี.ค. ๕๑
- ดวดเหล่าคลุ้มคลั่งฆ่าเชือดคอภรรยาดับ - คม-ชัด-ลึก ๑ มี.ค. ๕๑

๑. หุดทามตัวเองสักนิด คิดกำจัดหรือบำบัดฟื้นฟู

เพราะความที่ผู้คนในสังคมของเรายังมีผู้ที่เจ็บป่วยในลักษณะ “ความผิดปกติทางจิต” หมายความว่า อาการผิดปกติของจิตใจที่แสดงออกมาทางพฤติกรรม อารมณ์ ความคิด ความจำ สติปัญญา ประสาทการรับรู้ หรือการรู้เวลา สถานที่ หรือบุคคล รวมทั้งอาการผิดปกติของจิตใจที่เกิดจากสุราหรือสารอื่นที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท อยู่เป็นจำนวนมากอาศัยอยู่ในครอบครัว ชุมชน และสังคมที่ยังขาดการเอาใจใส่ ดูแล บำบัดฟื้นฟู อย่างถูกต้องและเหมาะสม หรือเพิกเฉยต่อกลุ่มบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตดังกล่าว

จนต่อเมื่อวันใดวันหนึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้ก่อเหตุที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งครอบครัวและชุมชนเห็นว่าน่าจะจัดการด้วยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างนั้นและ ถึงจะได้ตระหนักร่วมกันว่าเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขเยียวยาด้วยวิธีการที่เหมาะสม

ความคิดในการนำส่งบุคคลเข้าสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กับการนำส่งบุคคลเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลเป็นแนวคิดคนละด้าน คนละความมุ่งหมาย เพราะแนวคิดแรกมีแนวโน้มที่จะกำจัดออกไปพ้นเสียจากรอบครัวและชุมชน ขณะที่แนวคิดหลังมุ่งที่จะบำบัดรักษาตามกระบวนการ

**ถึงตรงนี้ เราลองหยุดทามตัวเองกับสักนิดไหม
ว่ากรณีผู้ป่วยโรคจิต เราคิดกำจัดหรือบำบัดฟื้นฟู**

๒. วรรณคดีสุภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

เพราะความที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติด้านลบต่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ทำให้บุคคลดังกล่าวไม่ได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้ความผิดปกติทางจิตทวีความรุนแรงขึ้นจนก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น จึงเห็นสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสุภาพจิต เพื่อกำหนดกระบวนการในการบำบัดรักษาบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลนั้นและสังคมรวมทั้งกำหนดกระบวนการในการบำบัดรักษาบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ซึ่งอยู่ระหว่างการสอบสวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือการพิจารณา หรือภายหลังศาลมี

คำพิพากษาในคดีอาญา จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัติสุภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑^๑

๓. พลเมืองดี มีหน้าที่แจ้งเหตุ

พระราชบัญญัติสุภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติว่าผู้ใดพบบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งมีพฤติกรรมอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้น

๑) มีภาวะอันตราย ได้แก่ มีพฤติกรรมที่แสดงออกโดยประการที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น และ

๒) มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา ได้แก่ สภาวะของผู้ป่วยซึ่งขาดความสามารถในการตัดสินใจให้ความยินยอมรับการบำบัดรักษาและต้องได้รับการบำบัดรักษาโดยเร็ว เพื่อป้องกันหรือบรรเทาให้มีความผิดปกติทางจิตทวีความรุนแรงหรือเพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยหรือบุคคลอื่น (ม. ๒๒)

กำหนดให้ผู้พบบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมดังกล่าวแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจโดยไม่ชักช้า (ม. ๒๓) และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจได้รับแจ้งหรือพบบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นมีลักษณะดังกล่าว ให้ดำเนินการนำตัวบุคคลนั้นไปยังสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษาซึ่งอยู่ใกล้โดยไม่ชักช้าเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการเบื้องต้น ทั้งนี้ โดยจะมีผู้รับผิดชอบดูแลดังกล่าวไปด้วยหรือไม่ก็ได้ (ม. ๒๔)

๔. การให้ความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

ในกรณีฉุกเฉิน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจได้รับแจ้งเหตุดังกล่าว หรือพบบุคคลซึ่งมีพฤติกรรมอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งมีภาวะ

^๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๖ ก ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

อันตรายและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ให้มีอำนาจนำตัวบุคคลนั้นหรือเข้าไปในสถานที่ใดๆ เพื่อนำตัวบุคคลนั้นส่งสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษาซึ่งอยู่ใกล้โดยไม่ชักช้าเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการเบื้องต้น (ม. ๒๖)

ถ้าบุคคลนั้นขัดขวางหรือหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนีให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจใช้วิธีการเท่าที่เหมาะสมและจำเป็นแก่พฤติการณ์ในการนำตัวบุคคลนั้นส่งสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษา

๕. การฟื้นฟูสมรรถภาพ ในงานสถานสงเคราะห์

พระราชบัญญัติฉบับนี้ สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ระบุในระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ว่าด้วยการสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งในสถานสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าบุคคลที่จะเข้ารับการสงเคราะห์ว่าต้องไม่เป็นผู้พิการทุพพลภาพจนไม่สามารถดูแลตนเองได้ หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

อย่างไรก็ดี มาตรา ๔๐ ได้กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่คณะกรรมการสถานบำบัดรักษามีคำสั่งให้ผู้ป่วยต้องรับการบำบัดรักษา ณ สถานที่อื่นนอกจากสถานบำบัดรักษาเมื่อบุคคลนั้นไม่มีภาวะอันตราย ทั้งนี้ จะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาให้บุคคลนั้นหรือผู้รับดูแลบุคคลนั้นต้องปฏิบัติตามก็ได้ ให้หัวหน้าสถานบำบัดรักษามีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) แจ้งให้ผู้รับดูแลผู้ป่วยรับตัวผู้ป่วยไปดูแล
- (๒) ในกรณีที่ไม่มีผู้รับดูแลให้แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดและสวัสดิการทั้งภาครัฐและเอกชนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- (๓) แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ติดตามดูแล ประสานงานและช่วยเหลือในการดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยตาม (๑) และหน่วยงานตาม (๒) แล้วรายงานให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาทราบ และ

มาตรา ๔๑ เมื่อผู้ถูกคุมขังซึ่งได้รับการบำบัดรักษาในระหว่างถูกคุมขัง ถึงกำหนดปล่อยตัวให้หัวหน้าสถานที่ถูกคุมขังมีหน้าที่ดำเนินการตามมาตรา ๔๐

มาช่วยกันลดอคติ
ในผู้มีปัญหาสุขภาพจิต
เพื่อ **คุณ** และ **เรา**
ได้อยู่ร่วมกันในสังคม

นับแต่ปี ๒๐ เมื่อพบบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งมีพฤติกรรมอันน่าเชื่อว่าบุคคลนั้นมีความอันตรายหรือมีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา ก็ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาดำเนินการนำตัวไปยังสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษาซึ่งอยู่ใกล้ เพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและประเมินอาการเบื้องต้นต่อไป

ในเอกสารนี้

โลโก้ภาพโปสเตอร์ภาษาไทย จากเว็บไซต์กรมสุขภาพจิต : www.dmh.go.th
โลโก้ภาษาอังกฤษ จากเว็บไซต์ The global WPA anti-stigma programme : www.openthedoors.com

ติดต่อ สอบถาม และเสนอแนะ: มีนาคม ๒๕๕๑

www.preuyaihome.com

E-Mail : preuyai@dcdw.go.th โทร. ๐๕๕-๖๓๐-๖๖๑

เอกสารเผยแพร่เพื่อความเข้าใจ พ.ร.บ. สุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีผู้ป่วยโรคจิต

คิดทำจัดหรือบำบัดฟื้นฟู

- Mental Problems, Illness
- Stigma Discrimination
  - Disadvantages
- Inability to get work
- Low Quality of Life
  - Low Self esteem
- Worsen their condition

โครงการรณรงค์ระดับชาติเพื่อคืนชีวิตใหม่และสร้างกำลังใจในผู้มีปัญหาสุขภาพจิต
National Mental Health Campaign : Destigmatization

Open the Doors : anti-stigma programme

ฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์

สถานสงเคราะห์บ้านนิคมปรีอใหญ่

อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

www.preuyaihome.com